

INNHold

Forord	5
Innledning	11
Lesingens rolle	11
Tid for videre leseopplæring	12
Leseopplæring – alle læreres ansvar	15
Bokas oppbygning	18
DEL I Lesing – en sammensatt kompetanse	21
Innledning	23
Kapittel 1	
Hvilke faktorer påvirker leseforståelsen?	25
Leseforståelse	25
Kort om den første leseopplæringen	26
Kort om lesevansker	27
Betydningen av tidligere kunnskaper og erfaringer	31
Tolke og trekke slutninger – en teoretisk tilnærming	38
Motivasjon og engasjement	42
Metakognisjon og bruk av lesestrategier	46
Kapittel 2	
Tekstens utfordringer	49
Mange typer tekster	49
Ulike kriterier for inndeling av tekster	50
Sammensatte tekster	52
Fagtekster	56
Skjønnlitteratur	61
Digitale tekster og digital lesekompetanse	67

DEL II VIDERE LESEOPPLÆRING I TEORI OG PRAKSIS	83
Innledning	85
Kapittel 3	
Utviklingen av en lesedidaktikk	87
Et kort historisk tilbakeblikk	87
Forskningsfronten møter praksisfeltet	89
Et felles teorigrunnlag i dagens lesedidaktikk	92
Hva kjennetegner en god leselærer?	94
Kapittel 4	
Lesestrategier	99
Lesestrategier – læringsstrategier	99
Strategier, ferdigheter eller teknikker – en kort avklaring	99
Gode lesere har gode lesestrategier	100
Mange måter å kategorisere lesestrategier på	101
Utdyping og konkretisering av strategiene	104
Avslutning	138
Kapittel 5	
To leseopplæringsmodeller	141
Duke og Pearsons modell	141
McLaughlin og Allens tretrinnsmodell	144
Tre eksempler på hvordan modellen har fungert i praksis	150
Kapittel 6	
Teksters muligheter og utfordringer	153
Valg av tekster	153
Høytlesing	155
Tekster på Internett – noen utfordringer	157
Kapittel 7	
Hvordan skape engasjement for lesing?	161
Fagtekster eller skjønnlitteratur?	164
Strukturerte samtaler om tekster	169
Spørsmål til forfatteren	171
Kan økt engasjement gjøre gutter til bedre lesere?	173
Hvilke metoder virker?	181

DEL III VURDERING AV ELEVENES LESEKOMPETANSE	183
Innledning	185
Kapittel 8	
Ulike vurderingsmåter	189
Høytlesing – eleven leser høyt	189
Vurdering av metakognisjon og bruk av lesestrategier	192
Vurdering av motivasjon og holdninger til lesing	196
Lærerenes vurdering av egen praksis	202
Kapittel 9	
Leseprøver	205
Innledning	205
Undersøkelse av selve leseprosessen	207
Diagnostiske prøver	208
Nasjonale prøver	209
Internasjonale leseprøver	213
Leseprøvers validitet og reliabilitet	221
Sluttord	225
Litteratur	229
Stikkord	243